

Η ΕΝ ΓΕΝΕΥΗ ΣΥΣΚΕΨΙΣ ΟΜΑΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΠΙ ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΙΣΡΟΩΝ — ΕΚΡΟΩΝ

Υπό Β. Σ. Μ.

Είς τήν σύσκεψιν ταύτην, γενομένην ἀπό 11 μέχρι 15 Μαΐου 1964, μετέσχον ἀντιπρόσωποι 20 χωρῶν τῆς Εὐρώπης, ὡς ἐκπρόσωποι δὲ τῆς Ἑλλάδος παρέστησαν οἱ κ.κ. Κλ. Μπανταλούκας καὶ Στυλ. Γερωνομάκης.

Κύριος σκοπὸς τῆς συσκέψεως ἦτο ἡ μελέτη διαφόρων θεμάτων, τὰ ὁποῖα προκύπτουν κατὰ τὴν κατάρτισιν τῶν πινάκων εἰσοῶν - ἐκροῶν καὶ ἡ χρῆσις τῶν πινάκων τούτων διὰ σκοποὺς οἰκονομικῆς ἀναλύσεως καὶ διεθνῶν συγκρίσεων.

Τὰ τελευταῖα ἔτη παρετηρήθη ἐπέκτασις τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἐν λόγῳ οἰκονομετρικῆς μεθόδου. Οὕτω, κατόπιν ἐρευνῆς διενεργηθείσης ὑπὸ τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν Εὐρώπην τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, προέκυψεν ὅτι 18 χώραι τῆς Εὐρώπης ἔχουν καταρτίσει τοῦλάχιστον ἓνα πίνακα εἰσοῶν - ἐκροῶν καὶ 13 χώραι πλέον τοῦ ἑνός. Εἰς δύο χώρας, αἱ ἐργασίαι καταρτίσεως τοῦ πίνακος εὐρίσκονται εἰς λίαν προκεχωρημένον στάδιον ἐνῶ εἰς ἄλλας δύο εὐρίσκονται εἰς τὸ στάδιον τοῦ σχεδιασμοῦ τοῦ πίνακος. Ἐπὶ διεθνοῦς πεδίου, κατηρτίσθη εἰς πῖναξ τῶν ἑξ χωρῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος. Ἐπίσης ὁ FAO ἔχει ἀναλάβει πρωτοβουλίαν ἀναπτύξεως καὶ προτυποποιήσεως πινάκων εἰσοῶν - ἐκροῶν διὰ τὸν κλάδον τῆς γεωργίας.

Οἱ πίνακες οὗτοι ἔχουν χρησιμοποιοῦν ὑπὸ τῶν κυριωτέρων Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν : α) διὰ τὴν διαρθρωτικὴν περιγραφὴν τῆς οἰκονομίας καὶ β) διὰ τὴν μελέτην τῶν συναλλαγῶν τοῦ διεθνοῦς ἐμπορίου. Ἐτοπίσθη εἰς τὴν σύσκεψιν, ὅτι θὰ πρέπει νὰ ἐπιδιωχθῆ ὥστε οἱ πίνακες εἰσοῶν - ἐκροῶν νὰ παρέχουν τὴν δυνατότητα διὰ διεθνεῖς συγκρίσεις τῶν οἰκονομιῶν. Ὁμοίως ἐλέχθη ὅτι οἱ πίνακες εἰσοῶν - ἐκροῶν θὰ πρέπει νὰ συσχετισθοῦν πρὸς τὸ σύστημα τῶν ἐθνικῶν λογαριασμῶν, ὥστε νὰ ἀποτελέσουν ἐνιαῖον σύστημα. Πρὸς τοῦτο ἐνδείκνυται καὶ ἡ προτυποποιήσις τοῦ συστήματος εἰσοῶν - ἐκροῶν.

Σχετικῶς πρὸς τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν πινάκων εἰσοῶν - ἐκροῶν καὶ ἰδίᾳ τὸ μέγεθος αὐτῶν, διεπιστώθη ὅτι τοῦτο ἐξαρτᾶται κυρίως ἐκ τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ, τῆς ὑπάρξεως στατιστικῶν δεδομένων καὶ ἰδιαιτέρως ἐκ τῆς διαρθρώσεως τῆς παραγωγῆς ἐκάστης χώρας. Οἱ πίνακες δύνανται νὰ διακριθοῦν εἰς τὰ ἐπόμενα μεγέθη : 1. Μικροὶ πίνακες, ἤτοι πίνακες 10 κλάδων. 2. Μέτριοι πίνακες, ἤτοι τῶν 30 ἕως 40 κλάδων. 3. Μεγάλοι πίνακες, ἤτοι τῶν 70 ἕως 100 κλάδων καὶ 4. Ὑπερμεγέθεις πίνακες, ἤτοι τῶν 100 κλάδων καὶ ἄνω. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω τεσσάρων

μεγεθῶν οἱ μικροὶ καὶ μέτριοι πίνακες ἐθεωρήθησαν ὑπὸ τῶν πλείστων συνέδρων ὅτι εἶναι κατάλληλοι δι' οἰκονομικὰς ἀναλύσεις τρεχούσης φύσεως, εἰδικῶς δὲ δι' οἰκονομικὰς ἐπισκοπήσεις λίαν γενικὰς καὶ διὰ ἐργασίας οἰκονομικοῦ προγραμματισμοῦ. Οἱ μικροὶ καὶ μέτριοι πίνακες, παρουσιάζουν περισσότερα πλεονεκτήματα ἔναντι τῶν μεγάλων, λόγῳ τῆς καταρτίσεώς των ἐντὸς βραχείας σχετικῶς περιόδου καὶ διότι χρῆζονται ὀλιγωτέρων στατιστικῶν δεδομένων. Οἱ πίνακες οὗτοι, καλούμενοι καὶ «διακλαδικῶν σχέσεων» μετὰ τῶν ὁμοίων τῶν ἐθνικῶν λογαριασμῶν, ἀποτελοῦν ὀλοκληρωμένον σύστημα. Τὰ στοιχεῖα τῶν πινάκων τούτων εἶναι ἄρκετὰ διὰ τὰς ἀνάγκας προσδιορισμοῦ καὶ ἀναλύσεως τῶν μεγεθῶν τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος.

Ὑπεσθρίχθη περαιτέρω, ὅτι εἶναι εὐκολώτερον νὰ γίνουν ὑπολογισμοὶ ἢ προβλέψεις τῶν στοιχείων τῆς τελικῆς ζητήσεως, ἔαν ὁ πίναξ εἰσορῶν - ἐκροῶν δὲν εἶναι πολὺ μέγας, ἢ ἰδιότης δὲ αὐτῆ τοῦ μικροῦ πίνακος ἐνέχει ἰδιαιτέραν σημασίαν διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάλυσιν καὶ τὸν οἰκονομικὸν προγραμματισμόν. Ὅμοίως καὶ οἱ μεγάλοι πίνακες παρουσιάζουν πλεονεκτήματα διὰ διαφόρους μορφὰς μερικῶν οἰκονομικῶν ἀναλύσεων. Αἱ ἐπιδράσεις, ἐπὶ παραδείγματι, τῶν περιορισμῶν τῶν εἰσαγωγῶν ἢ τῶν ἀπεργῶν ἐπὶ τῆς ζητήσεως εἰδικῶν κλάδων τῆς οἰκονομίας, εἶναι εὐχερὲς νὰ ἀναλυθοῦν ἀποτελεσματικῶς εἰς μεγάλους πίνακας. Οἱ μεγάλοι καὶ λεπτομερεῖς πίνακες δύνανται ἐπίσης νὰ μετατραποῦν, διὰ συγκεντρώσεως τῶν κλάδων, εἰς μικροὺς, ἐνῶ διὰ τοὺς μικροὺς πίνακας θὰ ἦτο λίαν δύσκολον νὰ ἀναπτυχθοῦν οἱ κλάδοι, ὥστε νὰ γίνουν μεγάλοι πίνακες ἐκ τῶν μικρῶν. Διὰ τῶν μεγάλων πινάκων καθίσταται πλέον λεπτομερὴς ἢ ἀνάλυσιν τοῦ συστήματος τῶν τιμῶν καὶ τῆς παραγωγῆς, δι' ὃ καὶ εἶναι προτιμότερα ἢ ὑπαρξίς μεγάλου πίνακος. Οἱ μεγάλοι πίνακες ἔχουν προσέτι τὸ πλεονέκτημα, ὅτι δὲν ἔχουν κλάδους μὲ ποικίλα προϊόντα, ἀλλὰ οἱ ἐν αὐτοῖς κλάδοι ἐμφανίζουν τὴν παραγωγὴν ἐνὸς προϊόντος ἢ ἐλαχίστων προϊόντων. Τοῦτο τυγχάνει ἰδιαιτέρας σημασίας ἀπὸ ἀπόψεως οἰκονομικῆς ἀναλύσεως, ὡς πρὸς τὰς μεταβολὰς τῶν συντελεστῶν κόστους. Τὸ μέγεθος πάντως τοῦ πίνακος εἰσορῶν - ἐκροῶν ἐξαρτᾶται ἀποφασιστικῶς καὶ ἐκ τῆς συχνότητος καταρτίσεως τοιοῦτων πινάκων. Ἐὰν ἡ κατάρτισις ἐνὸς πίνακος λαμβάνῃ χώραν κατ' ἀρχιὰ χρονικὰ διαστήματα, τότε προτιμότερα εἶναι ἡ κατάρτισις ἐνὸς μεγάλου πίνακος. Ἀντιθέτως, ἔαν ἡ κατάρτισις ἐνὸς πίνακος γίνεται συχνότερα, ἐν τῷ αὐτῷ περιπτώσει ἐνδείκνυται ἡ σύνταξις μικροῦ τοιοῦτου.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ σχῆμα τῶν πινάκων εἰσορῶν - ἐκροῶν, οἱ πλείστοι τῶν κατάρτισθέντων πινάκων ὑπὸ τῶν διαφόρων χωρῶν εἶναι σχήματος τετραγώνου, ἧτοι ἔχουν τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν στηλῶν καὶ σειρῶν. Προκειμένου δὲ νὰ καταρτισθῇ προτυποποιημένος πίναξ διὰ διεθνεῖς συγκρίσεις, ἐνδείκνυται ἡ κατάρτισις τετραγώνου πίνακος.

Ἡ σχέσις τῶν ἐθνικῶν λογαριασμῶν καὶ τῶν πινάκων εἰσορῶν - ἐκροῶν, ἀπετέλεσαν ἐπίσης θέμα τῆς ἐν ἐπικεφαλίδι συσχέσεως. Διεπιστώθη σχετικῶς ὅτι εἰς τὰς πλείστας χώρας οἱ πίνακες εἰσορῶν - ἐκροῶν συσχετίζονται μετὰ τῶν ἐθνικῶν λογαριασμῶν, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ συνέπεια ὀρισμοῦ μεταξὺ τῶν δύο συστημάτων. Ἐκ τῆς συσχέσεως τῶν δύο συστημάτων ἔχουν προκύψει πλείστα πλεον-

εκτήματα κατά την κατάρτισιν αὐτῶν. Ὑπεστηρίχθη μάλιστα ἡ ἄποψις, ὅτι θὰ πρέπει νὰ ἐπιδιωχθῆ ἡ ἐνοποίησης τῶν συστημάτων τούτων ὡς καὶ τοῦ συστήματος λογαριασμῶν χρηματικῶν ροῶν, ὑπὸ ἐνιαίαν ἐπιτελικὴν μονάδα.

Συνεζητήθησαν ἀκόμη θέματα ὁμαδοποιήσεως τῶν κλάδων τῆς οἰκονομίας καὶ ἐξετέθησαν τὰ κριτήρια, τὰ ὁποῖα ἐχρησιμοποιήθησαν ὑπὸ τῶν διαφόρων χωρῶν. Ἐγένετο δεκτόν, ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξουν ἐξειδικευμένοι συστάσεις διεθνῶς ἐφαρμόσιμοι, ἀναφερόμενοι εἰς τὴν ἐφαρμογὴν κριτηρίων διὰ τὴν ἀνάλυσιν τῶν ὁμάδων τῶν διαφόρων κλάδων. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἐτονίσθη, ὅτι θὰ πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ὁμοιογένεια λειτουργιῶν καὶ προϊόντων τῶν διαφόρων κλάδων τῆς οἰκονομίας, τῶν περιλαμβανομένων εἰς τοὺς πίνακας εἰσορῶν - ἐκροῶν.

Ἐπροτάθη, ἐν συνεχείᾳ, ὅπως οἱ κλάδοι τῆς οἰκονομίας κατατάσσονται καθ' ὄρισμένην σειράν, καὶ δὴ κατὰ δύο εἰδῶν ταξινομήσεως: Μίαν συνοπτικὴν, εἰς ἣν περιλαμβάνονται 15 κλάδοι τῆς οἰκονομίας καὶ μίαν λεπτομερεστέραν, εἰς ἣν περιλαμβάνονται 39 κλάδοι τῆς οἰκονομίας. Ἐν τέλει, συνεζητήθησαν μέθοδοι χειρισμοῦ τῶν μεγεθῶν ἐπὶ τῶν ἐμμέσων φόρων, τῶν εἰσαγωγῶν, τῶν ἀμοιβῶν τῶν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς, τῆς τελικῆς ζητήσεως, τῶν τιμῶν ὡς καὶ διάφορα ἄλλα δευτερεύοντα θέματα.

Κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ὡς ἄνω συζητήσεων, οἱ ἐκπρόσωποι τῆς Ἑλλάδος μετέσχον ἐνεργῶς καὶ τελικῶς ἐξέθεσαν τὸ στάδιον σχεδιασμοῦ τοῦ πίνακος εἰσορῶν - ἐκροῶν τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας διὰ τὸ ἔτος 1958 εἰς ὃ εὐρίσκεται σήμερον, ὡς καὶ τὰ εἰδικὰ προβλήματα, τὰ ὁποῖα ἀντιμετωπίζονται κατὰ τὴν κατάρτισιν τῶν σχεδιαζομένων πινάκων, ἣτις ἤρχισε κατὰ τὸ τρέχον ἔτος.